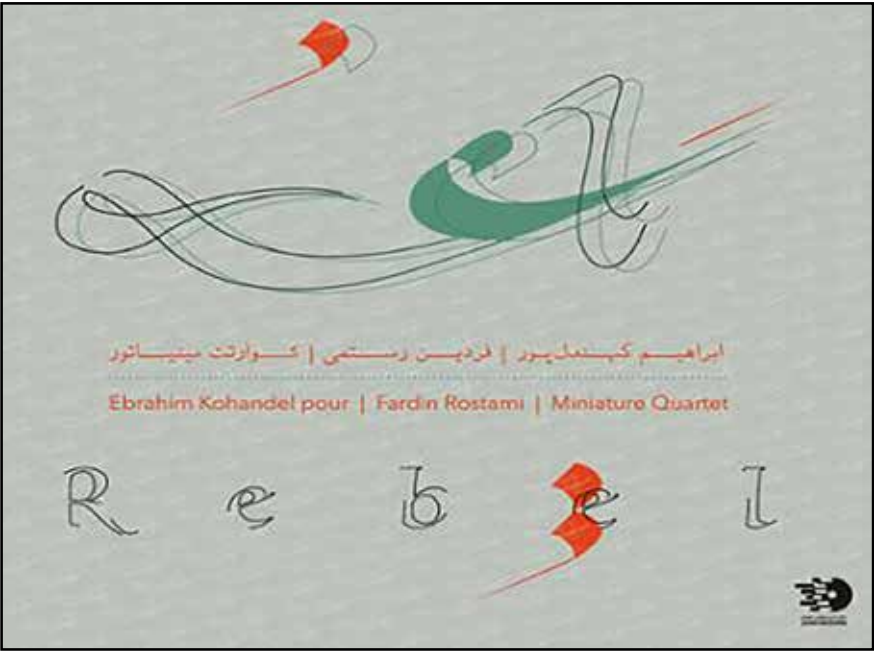

نوازنده و خواننده ایل قشقایی:

موسیقی نواحی بدون انجمن مستقل از بین می‌رود

عکس: زهرا رستمی

و چنگی هانیز بخش‌های دیگری از موسیقی ایل قشقایی را تشکیل می‌دهند.

■ **تفاوت عمده موسیقی قشقایی با موسیقی دیگر ایل‌ها و اقوام چیست؟**

موسیقی قشقایی با موسیقی دیگر اقوام عشایری ایران یک تفاوت عمده داشته است. موسیقی در اقوام دیگر به طبقات پایین جامعه تعلق داشته و طبقات بالا اغلب شنونده بوده‌اند. قشقایی‌ها جزو معدود طوایف ایرانی و شاید تنها قومی است که خان‌ها و ایلخان‌های آن علاوه بر آنکه در موسیقی دستی بر آتش داشته‌اند از نوازندگان طبقات پایین‌تر حمایت می‌کرده‌اند. حتی خان‌های قشقایی برای عاشیق‌ها مقرر تعیین کرده بودند تا آن‌ها کار دیگری جز موسیقی انجام ندهند. از آنجایی که طبقات بالای ایل موسیقی را عیب و عار نمی‌دانستند، این هنر خیلی راحت در میان قشقایی‌ها رشد کرده است و یکی از دلایل ماندگاری آن همین موضع است.

■ **شما شیوه‌ای را در نوازندگی سه‌تار دنبال کرده‌اید که بر اساس شیوه صمصام است. درباره این سبک توضیح دهید.**

صمصام هم از سوی پدر و هم از طرف مادر اجداد من است و یکی از صاحب سبک‌ترین خوانندگان قشقایی و از نوادگان خاندان ایلخانی است که حدود صد سال پیش می‌زیسته است. استاد محمدرضا درویشی در کتاب «دایره‌المعارف سازهای ایرانی» از تنها ساز باقی مانده ایل قشقایی نام برده است. در این کتاب عکسی از مرحوم صمصام وجود دارد که

شخصاً تصور من این است که درست‌ترین و موثرترین کار تشکیل انجمنی با عنوان موسیقی نواحی است که طبق چارچوب‌های مشخص متولی موسیقی و هنرمندان مناطق مختلف باشد. انجمن موسیقی ایران امکان انجام چنین کاری را ندارد زیرا در این زمینه نه متخصص دارد و نه زمانش را

ساز را در دست دارد و حدس می‌زنند چگونگی قشقایی بوده که به مرور از بین رفته و سه‌تار بر اساس تغییراتی در ساختار و سیم‌جایگزین آن شده است. قشقایی‌ها سه‌تار را با مضرب می‌نوازند به این دلیل که خلأ آن ساز قبلی حس می‌شده است. سبک خاص صمصام در نوازندگی از طریق پدر بزرگ و عمویم به من منتقل شده است.

■ **یکی از نقطه قوت‌های موسیقی قشقایی وجود شعرای متعدد است. شما تا چه حد از وجود آثار شعرای ایل قشقایی بهره‌برده‌اید؟**

ایل قشقایی دو شاعر بزرگ دارد که میرزا ماذون قشقایی و یوسفعلی بیگ قشقایی هستند. بخشی از اشعار این دو هنرمند به صورت مستند توسط آقای شهباز شهبازی چاپ شده و می‌توان گفت بخش عمده آثار موسیقایی ایل قشقایی بر اساس اشعار این دو شاعر بوده است. اما پس از انقلاب اسلامی و در سال‌های اخیر شعرای جوانی نیز

مشغول به فعالیت شده‌اند و اشعار بسیار زیبایی سروده‌اند. از آنجایی که برخی از این افراد با موسیقی آشنا بوده‌اند، آثارشان برای موزیسین‌ها و خواننده‌ها قابل استفاده‌تر بوده است. ما نیز در آلبوم «یاغه» از چند اثر آقای ارسلان میرزایی، یکی از شعرای جوان استفاده کرده‌ایم که متعلق به نسل فعلی است. ■ **برای جلب توجه جوانان و نوجوانان در آلبوم «یاغه» چه تمهیداتی را مدنظر قرار دادید؟**

یکی از دلایل بهره‌گیری و بازآفرینی کوارتت مینیاتور و استفاده از وجود نوازندگان غیر قشقایی همین موضوع بوده تا به این ترتیب آثار را در فضایی جدید تولید و ارائه کنیم. این کار را کردیم تا هم پاسخگوی نیازهای نسل‌های نوباشیم و توجه آن‌ها را جلب کنیم و هم اینکه آلبوم را برای غیر قشقایی‌ها قابل شنیدن کنیم. طی این روند آثار ارائه شده علمی‌تر است و مخاطب سداهای جدیدتری می‌شنود، اما در چهارچوب موسیقی خودمان که متعلق به ایل قشقایی است. علی‌رغم اینکه سازهایی چون ویلونسل، کنترباس و دیگر سازهای غربی استفاده کرده‌ایم اگر مخاطب قشقایی ناآشنا با موسیقی کلاسیک نیز قطعات آلبوم را بشنوند بلافاصله متوجه می‌شود که قطعات کاملاً قشقایی هستند.

■ **یعنی برای جذب مخاطبان بیشتر مقوله تلفیق را مدنظر داشته‌اید.**

■ **یکی از اتفاقاتی که به مانایی موسیقی مناطق مختلف ایران کمک می‌کند تشکیل گروه‌های فعال موسیقی نواحی متشکل از هنرمندان اقوام مختلف است.**

همینطور است. این اتفاق نیز نوعی تلفیق محسوب می‌شود و خوب آثار و اجراهای تلفیقی به علاقه مخاطبان اقوام مختلف به موسیقی دیگر مناطق

کمک کرده است. من با حضور در گروه «سازینه» شاهد این اتفاق بوده‌ام. «سازینه» گروه موسیقی نواحی ایران است که من چند سالی افتخار این را داشته‌ام که با اعضای آن همکاری کنم. این گروه تقریباً متشکل از همه اقوام ایرانی بود و در جشنواره‌های

امیرحسین کوهاندل پور

مدیر کل هنرهای نمایشی با انتقاد از مخالفان حصار کشی تئاتر شهر:

ژست روشنفکری گرفتن مشکلی از تئاتر ما حل نمی‌کند

که مانگران خراب‌شدن اینجاستیم؟ آن‌هایی که نگران این موضوع هستند به ما بگویند این مسئله را چطور حل کنیم؟» مدیر کل هنرهای نمایشی همچنین در مورد برنامه‌های نمایشی در ایام نوروز گفت: «فرایند تئاتر در ایام عید به شکل عادی ساری و جاری است و علاوه بر آن عید نوروز بهترین فرصت برای اجرای برگزیدگان جشنواره خیابان تئاتر ایران است که در استان‌ها نمایش خود را اجرا کنند.»

بر این اساس قرار است پهنه‌رودکی فضایی برای اجراهای خیابانی به‌همراه ضبط و پخش آنان در فضای مجازی باشد. اگر چه هنوز نمانی این مصاحبه منتشر نشده است؛ اما به نظر

چاپ: کار و کارگر ۶۶۸۱۷۳۱۷
نشانی تحریریه: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه نرسیده به روانمهر، پلاک ۱۳۲
نشانی سایت: toseeirani.ir
تلفن تحریریه: ۰۲۱)۶۶۹۵۶۶۰۰
اینستاگرام: @tosee.irani

تجسمی

کتاب «رنگری طبیعی» منتشر شد

بیما نوربخش

چاپ دوم کتاب «رنگری طبیعی» اثر نویسنده و خبرنگار باسابقه کشورمان برای علاقمندان به این هنر اصیل ایرانی منتشر شد. این کتاب که به قلم دادو امیری نوشته شده

نخستین بار توسط انتشارات شباهنگ در سال ۱۳۸۷ به چاپ رسید و حالا پس از سال‌ها چاپ دوم آن در زمستان ۱۳۹۹ روانه بازار نشر شده است. مولف این اثر از چهره‌های باسابقه هنرهای تجسمی کشور است که سال‌ها در قامت سردبیر ماهنامه هنرهای معاصر و دبیر گروه تجسمی نشریات مختلف فعالیت داشته و مدتی است که در این عرصه با روزنامه «توسعه ایرانی» نیز همکاری دارد. در باره این اثر باید عنوان داشت کتابی است در زمینه رنگری طبیعی پشم‌الیاف پنبه‌ای که بیشتر در هنر-صنعت فرش دستیافت کاربرد دارد. بنا به نظر اهل فن، جای خالی چنین کتبی در سامانه آموزشی کشورمان خالی است چه اینکه می‌تواند نیاز علمی هنرجویان و دانش‌پژوهان را در سطح دانشگاه‌های کشور برطرف کند. نکته قابل توجهی که در هنگام مطالعه در یافتیم اینکه در فصل چهارم مشاهده می‌شود امیری روش استخراج رنگدانه از یک گیاه خاص را در آزمایشگاه انجام داده و این نوآوری با شرکت در یکی از مسابقات V.C.Cup دانشگاه صنعتی شریف ایران به بورس ایده سازمان بورس کشور هم راه یافت و جزو طرح‌های مهم این حوزه به ثبت رسید. ناگفته مبرهن است با توجه به قدمت و اصالت هنر رنگری طبیعی در ایران، می‌بایست اتکا به دانش نظری و عملی متخصصان وطنی بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد تا هم در حوزه تولید علم، گامی به پیش نهاده باشیم و هم در حوزه تولید محصول به روش‌های طبیعی از ایجاد پساب‌های شیمیایی و مغایر با محیط زیست جلوگیری کنیم. گفتنی است چاپ دوم کتاب «رنگری طبیعی» در ۱۷۶ صفحه با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه توسط انتشارات شباهنگ به‌روز بطبع آرسته شده است.

گردشگری

بزرگاری وینار گردشگری ایران و اسلواکی

نشست توسعه همکاری‌های گردشگری ایران و اسلواکی با حضور بخش دولتی و نمایندگان بخش خصوصی گردشگری دو کشور با هدف ارتقای مبادلات گردشگری بویژه در دوران پساکرونا به صورت ویناری برگزار شد.

به گزارش ایلنا، محمد قاسمی، مدیر کل بازاریابی و تبلیغات گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، در این وینار با اشاره به ظرفیت‌ها و ویژگی‌های منحصر به فرد گردشگری ایران به عنوان مقصدی متفاوت برای گردشگران اسلواک، بر ضرورت ارتقای سطح تعاملات بخش خصوصی دو کشور به منظور توسعه متوازن تبادلات دو جانبه گردشگری تاکید کرد. علاوه بر این، رئیس هیأت ایرانی با تاکید بر برخورداری هر دو کشور از ظرفیت‌های غرناوردی، آب و درمانی، اسکی و پارک‌های ملی و طبیعی، تبادل اطلاعات و تجربیات موفق در این زمینه میان طرفین را بویژه از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی پیشنهاد کرد. در پایان مقرر شد برگزاری تورهای آشناسازی متقابل برای اهالی رسانه و تور اپراتورهای دو کشور و تبادل اطلاعات و بسته‌های سفر تور اپراتورها از طریق بخش خصوصی و تدوین سند تفاهم‌نامه همکاری‌های گردشگری دو کشور از سوی بخش دولتی طرفین مورد پیگیری قرار گیرد.